

**REPUBLIKA SLOVENIJA
USTAVNO SODIŠČE**

**Odklonilno ločeno mnenje sodnika dr. Čebulja,
ki se mu pridružuje sodnik Testen**

V tej zadevi sem glasoval proti 3. točki izreka (posledično tudi proti 4. točki), s katero je Ustavno sodišče razveljavilo 5. in 23. člen Zakona o popisu prebivalstva, gospodinjstev in stanovanj v Republiki Sloveniji leta 2001 (v nadaljevanju Zakon).

Člen 5. je določal, da se stavbam za potrebe vzpostavitve registra stavb in stanovanj določi identifikacija, 23. člen pa je določal podatke, ki se bodo uporabili za vzpostavitev registra stavb in stanovanj ter registra gospodinjstev. S tem je omogočal, da se ti podatki, zbrani sicer istočasno oziroma v okviru popisa, uporabijo še za dodaten namen. To pomeni ne le za namene izdelave rezultatov popisa, temveč tudi za namen vzpostavitve obeh navedenih registrov. Po presoji večine sodnic in sodnikov Ustavnega sodišča to ni v skladu z 38. členom Ustave (točke 45 do 52 obrazložitve odločbe). S takšno odločitvijo in razlogi zanjo se ne strinjam.

Ustavno sodišče samo ugotavlja, da vzpostavitev obeh registrov ni v pristojnosti Statističnega urada. Hkrati ugotavlja, da je zakonska podlaga za vzpostavitev registrov v Stanovanjskem zakonu oziroma v Zakonu o prijavi prebivališča. V navedenih zakonih so določeni podatki, ki jih vsebujeta registra, namen uporabe podatkov ter upravljalci registrov (46. in 47. točka obrazložitve). Dejstvo seveda je, da se ti podatki uporabljajo za upravne (administrativne) namene. Vendar izpodbijani 23. člen tega ni določal.

Vprašanje, ki se je Ustavnemu sodišču zastavilo, je, ali je dopustno v statistične namene pridobljene osebne podatke posredovati v individualizirani obliki drugim uporabnikom za potrebe upravnih nalog in ali ni posredovanje takih podatkov poseg v pravico do zasebnosti (49. točka obrazložitve).

Ustavno sodišče pravi, da ureditev Zakona, ki omogoča s popisom iz za statistične namene zbrane podatke uporabljati za druge namene, ni skladna z drugim odstavkom 38. člena Ustave. Vendar v nadaljevanju istega dela obrazložitve, na začetku katerega je zapisalo to trditev (51. točka obrazložitve), zapiše: "Zbiranje in uporaba podatkov v statistične namene je povsem nekaj drugega, kakor zbiranje podatkov za izvrševanje upravnih nalog.

Zato ni vseeno, ali se podatki, ki se zbirajo v statistične namene in naj bi se uporabljali samo za statistične namene, uporabljajo tudi za namene izvrševanja upravnih nalog. V tem primeru bi moral biti namen zbiranja in uporabe podatkov jasno in konkretno določen. Iz zakona bi torej moralo biti razvidno, za kateri konkreten namen se bodo podatki uporabili in kdo vse bo lahko uporabljal zbrane podatke. Namen ne sme biti določen na splošno, temveč v taki meri, da je razvidno za izvrševanje katerih upravnih in drugih nalog bodo podatki uporabljeni." Iz navedenega citata izhaja, da Ustavno sodišče ne zatrjuje, da bi bila v neskladju z drugim odstavkom 38. člena Ustave uporaba podatkov, zbranih za statistične namene, tudi za druge namene.

Ne gre torej za neskladje s tistim delom prvega odstavka 38. člena, ki določa, da je prepovedana uporaba osebnih podatkov v nasprotju z namenom njihovega zbiranja. Navedba (50. točka obrazložitve), da je to v nasprotju z načeli in nalogami statistike, tega ne utemeljuje. Za nezdržljivost namenov gre po mojem mnenju takrat, kadar gre za takšen (naknadni) namen uporabe, ki bi (lahko) spremenil vsebino oziroma pomen podatka.

Za kaj takšnega pa v obravnavanem primeru ne gre.

V neskladju naj bi bilo torej le to, da naj bi iz zakona ne bilo razvidno, za katere konkretne namene se bodo uporabili in kdo vse bo lahko uporabljal podatke.

Zakon je v 23. členu natančno določal namen, za katerega bi se zbrani podatki uporabili. Uporabili bi se za vzpostavitev obeh registrov. Povedal je tudi, kdo bi jih lahko uporabljal: organa, pristojna za vzpostavitev registrov. In ne nazadnje povedal je, koliko časa bi smela te podatke ta organa uporabljati: največ dve leti po končanem popisu. In glede na določbo drugega odstavka 38. člena Ustave to zadostuje. Ta določba namreč ne zahteva, da morajo biti vsi elementi (v tem primeru nameni uporabe podatkov, ko bodo ti vsebovani v registrih, uporabniki podatkov, ki bodo vsebovani v registru, in zagotavljanje njihovega varstva) določeni in urejeni v enem samem zakonu. In tudi Ustavno sodišče tega ne zahteva (glej točke 35 do 44 obrazložitve). Ali so ta vprašanja, kot so urejena v Stanovanjskem zakonu in v Zakonu o stalnem prebivališču, urejena v skladu z zahtevami 38. člena Ustave, pa je lahko predmet posebne ustavnosodne presoje, ki na ustavnost 23. člena Zakona ne vpliva.

dr. Janez Čebulj

Franc Testen